

KOMEN SCHENKINGEN BOVEN TAFEL BIJ HET OVERLIJDEN ?

[Mr. Ernst Loendersloot](#)
Sr. kandidaat notaris te Maastricht
Foto: [Harry Heuts](#)

Een wandeling die bij vele Maastrichtenaren favoriet is, is die vanaf de Vijfsprong in Sint Pieter, langs Fort Sint Pieter over de berg naar de kerk Sint Pieter boven. Voor een lekker fris glas bier kun je daarna voorbij de woning van André Rieu lopen richting, Casino Slavante. Aan je rechterhand zie je dan op de berg grazende schapen. Opvallend is dat daar geen enkel zwart schaap tussen zit.

In de beste families komen die zwarte schapen wel voor. Vaak willen de ouders er voor zorgen dat dit kind niets erft. Bijvoorbeeld door het te onterven of door gewoon zo min mogelijk geld achter te laten.

Het eerste kan formeel weliswaar, maar een kind heeft recht op de legitieme portie. Als het tijdig een beroep daarop doet, krijgt het kind recht op een geldbedrag ter grootte van een bepaald percentage van de erfenis. Meestal adviseert de notaris om in plaats daarvan in het testament op te nemen dat het kind een legaat krijgt van een geldbedrag dat gelijk is aan dat percentage. Dan weet iedereen waar hij of zij aan toe is.

Maar zoals aangegeven komt het voor dat de ouders gewoon er voor zorgen dat zij weinig vermogen achterlaten op het moment van overlijden. Bijvoorbeeld door bij leven (met de warme hand) te schenken aan de kinderen waar wel een goede band mee is. In de wet is echter een bepaling opgenomen dat de legitieme portie zó berekend moet worden dat sommige schenkingen bij de erfenis worden opgeteld. De omvang van de erfenis wordt daardoor groter.

In een recente [rechtzaak](#) kwam dit ook naar voren. Op zich is dat nog geen reden om deze column te schrijven, maar wel het feit dat het zwarte schaap van de familie recht kreeg op inzage van alle financiële transacties die vóór het overlijden hadden plaatsgevonden en dat de executeur deze gegevens moest aanleveren.

Casus

In deze zaak was in het testament opgenomen dat een kind een legaat kreeg van een geldbedrag ter grootte van een zeker percentage van de erfenis. Bovendien was een er ook iemand tot executeur benoemd, wat betekende dat dit kind bij die persoon moest zijn voor de uitbetaling.

Ik zal u niet lastig vallen met de redentatie van de rechters, maar direct naar hun conclusie gaan. Het kind had er volgens de rechters recht op, te kunnen controleren hoe de executeur was gekomen aan het geldbedrag dat er uitbetaald zou worden. Daarvoor is nodig dat het kind inzicht krijgt in de omvang van de erfenis en daarom ook in de schenkingen die gedaan zijn bij leven. Weliswaar zijn niet alle schenkingen relevant, omdat ze niet allemaal weer ingebracht hoeven te worden in de nalatenschap, maar als je niet weet of en wat er geschonken is en aan wie, dan kun je niet bepalen welke transacties meetellen.

De executeur moest dus aan het kind inzage geven in alle financiële transacties die bij leven waren gedaan.

Conclusie

Als een kind een slechte pers heeft bij de ouders, dan kunnen die dus maatregelen nemen. Het is echter niet te voorkomen dat het kind na het overlijden openheid van zaken afdwingt.

Dat afdwingen kan het kind bij de erfgenamen doen als er geen executeur is, en bij de executeur als de ouder wel iemand voor deze functie heeft aangewezen. Dit kan vervelende gevolgen hebben omdat de hele financiële boekhouding ter inzage moet worden gegeven.

En daaruit kan het kind weer allerlei dingen halen die misschien liever niet bekend moesten worden, bijvoorbeeld dat de ouder kort voor het overlijden nog online een nieuwe TV heeft gekocht. Dan kan het kind dwars gaan liggen en vragen gaan stellen over de waarde van de inboedel omdat de bijna nieuwe flatscreen wel meegeteld moet worden bij de berekening van de waarde van de erfenis.

Mr. Ernst Loendersloot
kandidaat notaris te Maastricht
Telefoon 043-3509950.

Kijk ook eens op www.ntrs.nl of scan de QR code hieronder.

Of schrijf je in voor mijn [gratis nieuwsbrief](#).

U kunt ook op de hoogte blijven via:

[LinkedIn](#)   [Twitter](#)   [Facebook](#)

[Brochures kunt u hier downloaden.](#)

